

פלאי התורה

הפלאות המדהימות ביותר מכל פלאי תכל

בס"ד | גליון י"ג | פרשת בא תשפ"א

הקשר לפרשה

כתוב בפרשה:
וכל בכור אדם בבניך תפדה.
וכתב רש"י שם - חמש סלעים, פדיונו קצוב במקום אחר.

נושא השבוע

חידות נפלאות
בענין
"פדיון הבן"

פלאי הפרשה והמועדים

פלאי פלאים של חידות נדירות בעניני פרה"ש והמועדים

חידוד ג'

נפסק בשו"ע (יו"ד סימן ש"ה סעיף י') - דבשעה שנותן הפדיון לכהן מברך אקב"ו על פדיון הבן, איך יתכן, שאדם פודה את בנו הבכור שחייב לפדותו בתורת "ודאי בכור", ולמרות כן אינו מברך על הפדיון?

מקורות לתשובה - שו"ת חתם סופר יו"ד סימן ש"א, פתחי תשובה יו"ד סימן ש"ה סק"ה.

חידוד א'

איך יתכן, יהודי מגיע למעמד "פדיון הבן" שעורך דודו לבנו הבכור, והוא נדהם לראות שבשולחן המזרח יושב 'ישראל' ודודו נותן לו החמש סלעים ולא לכהן, והוא מתפלא, איך דודו עובר על פסוק מפורש בתורה שצריך לפדות בכור אצל 'כהן', ולמרות זאת, דודו עשה כדת וכדין לחלק מהראשונים והפוסקים?

מקורות לתשובה - תוספות במסכת קידושין דף ח'. ד"ה רב כהנא שקל סודרא בפדיון הבן, ובמסכת פסחים דף מ"ט: ד"ה אמר רב כהנא אי לאו דנסיבי כהנתא לא גלאי. פתחי תשובה יו"ד סימן ש"ה סק"ה בשם שו"ת חתם סופר יו"ד סימן ש"א.

חידוד ד'

איך יתכן, כמה אופנים, בכור שחייב לפדות את עצמו אם מת אביו רח"ל, למרות דכשאביו היה בחיים לא היה מחוייב לפדותו?

מקורות לתשובה - מסכת בכורות שם, שו"ע יו"ד שם, ספר אמרי בינה להבן איש חי זצ"ל בתשובות לחידוד בדברי תורה אות רצ"ז.

חידוד ב'

איך יתכן, כהן שיש לו בן בכור ויש חיוב לפדותו, למרות שנפסק להלכה (שו"ע יו"ד סימן ש"ה סעיף י"ח) - דכהנים ולוים פטורים מפדיון הבן?

מקורות לתשובה - מסכת בכורות דף מ"ז; שו"ע יו"ד סימן ש"ה סעיף י"ט.

סיפורי הפלאות

סיפורים נפלאים ומחזקים בעניני הפלאות

עוררין, שיאמר על זה, כי אין לכך שום מקור, וזה רק שיחה נאה בפי הבריות.

באותו זמן נערך אצל אחד הצורבים פדיון הבן, בו השתתף גם רבה של ירושלים הגה"צ רבי יוסף חיים זונפלד זצ"ל, ודבריו של השדי חמד עוררו ויכוח בין המשתתפים, עד שקם אחד המשתתפים והכריז, הנה אתנו הגאון רבי יוסף חיים זונפלד, הידוע בבקיאותו המופלגת בכל

המשך בעמוד הבא

ירושלים, הזמינו אותי על פדיון הבן ולא הלכתי, ואמרו לי שאיתא בספרים דסעודת פדיון הבן עולה במקום פ"ד תעניות, ואני לא הייתי יודע דבר זה. ומסיים: ונראה שאין מקור לדבר וזה רק שיחה נאה בפי הבריות. וכשיצאו לאור כרכי השדי חמד, ואנשי ירושלים מצאו כתוב מפי אותו גאון שהיה בקי בכל ספרי ראשונים ואחרונים וכל רז לא אניס ליה, כי "אין מקור לדבר זה", נתמלאו תמיהה, היתכן שקלא דלא פסיק בירושלים מדור דור באין

הסערה הגדולה שהיתה בסעודת פדיון הבן

בספר חכמת חיים עה"ת בפרשתנו מובא סיפור נפלא - מקובל אצל אנשי ירושלים מקדמת דנא, שכתוב בספרים שהאוכל מסעודת פדיון הבן, נחשב לו כאילו התענה פ"ד תעניות, והנה בעל השדי חמד מספר בספרו (ח"ד, מערכת הסמ"ך כלל נ"ד עמ' 409, טור ב') - בשנת תרנ"ט בהיותי בעיה"ק

פרפראות הפלאות

פרפראות נפלאים מגאוני וצדיקי הדורות בעניני הפלאות

"ויקח משה את כסף הפדיום" - אמר הרה"ק מוהר"ם מנשכיז זיע"א, שבכל התורה כתיב כסף הפדיום, וכאן כתיב כסף הפדיום, שהוא נוטריקון - פ"ד יו"ם, לרמז שפדיון הבן חשיב כפ"ד תעניתים, ואמר ע"ז בנו מוהר"י מנשכיז זיע"א - שהעולם טועים במה שאומרים שנמצא כן באיזה מדרש, אלא המקור לכך מאביו (וע"ע בענין זה במדור "סיפורי הפלאות").

דמארי עלמא מה כתיב ביה, ומצוות פדיון הבן, מקיים הקב"ה - בזה שיפדה את ישראל מהצרות והגלות, דכתיב (שמות ד', כ"ב), בני בכורי ישראל, וזה הוא הפדיון.

מי שמשחתף בפדיון הבן נחשב כאילו התענה פ"ד תעניות

בספר אילנא דחיי (פרשת במדבר) כתב עה"פ

איך הקב"ה מקיים מצוות "פדיון הבן"

בקונטרס הנפלא "עת לשמוח" (ערך פדיון הבן) מביא שבספר לב אבות (עמ' קנ"ג) מובא - דהאמרי אמת מגור זיע"א סיפר, שבעת שעשה פדיון הבן לבנו בכורו (הק' רבי מאיר הי"ד), אמר אביו השפת אמת זיע"א, שכל המצוות שישראל עושים, הקב"ה גם כן עושה, כדאיתא בגמרא (ברכות דף ו') תפילין

פלאות הקוראים

פלאי פלאים של חידודים נדירים בכל חלקי התורה - מהקוראים החשובים

לשליחת חידות לגיליון - מכון "פלאי התורה", הפרטים בסוף הגיליון

"גלימא דמכסי ביה, גלימא דריביתא הוא (ט"ז) סק"ה, ש"ך ס"ק ט"ו).

• חידוד ג' •

מהרה"ג ר' אברהם צבי פרקש שליט"א מחשובי האברכים באשדוד

איך יתכן, שתי אנשים ימניים, עושים אותו פעולה בבת אחת, הראשון צריך לעשותו ביד ימין והשני צריך לעשותו ביד שמאל? תשובה: מדובר ב - נפילת אפים, הראשון שיש לו תפילין בידו השמאלית צריך ליפול פניו על יד ימין, ולא על יד שמאלו מפני כבוד התפילין, ולשני שאין לו תפילין בידו, צריך ליפול פניו על יד שמאלו מפני שכשאדם מתפלל שכינה מימין, וכשהוא מוטה על שמאלו פניו כלפי שכינה, ואם יטה על יד ימין יהא אחורי פניו כלפי השכינה, וכן יהא הדין להיפך בשני אנשים שמאלים (רמ"א סימן קל"א ס"א ובמשנ"ב שם).

בבית הכנסת וגם לבני ביתו (שו"ע ורמ"א סימן תרע"א ס"ז, ביאור הגר"א שם), וגם בפסח, אומרים הלל בליל הסדר בבית הכנסת, ואח"כ אומרים עוד פעם הלל בבית מטעם זה (שו"ע סימן ת"פ וסימן תפ"ז ס"ד).

• חידוד ב' •

מהרה"ג ר' אלטר אליהו מרמורשטיין שליט"א מח"ס "אוצר הלכות" ורו"כ ישועות יעקב, ברכפלד איך יתכן, אדם ירש חפץ מסוים מאביו, ואסור לו ליהנות ממנו? תשובה: מדובר באופן שאביו הלוח מעות בריבית, ונתנו לו לתשלום עבור הריבית בגד או כלי, ואח"כ חזר בתשובה אבל עדיין הוא לא החזיר ללוה את הבגד או הכלי, ולאחר מכן, מת האב, אז מחויב הבן להחזיר הבגד והכלי ללוה ואינו יכול להשאירו לעצמו וליהנות ממנו (בבא מציעא דף ס"ב, שו"ע יו"ד סימן קס"ב סעיף ט'). ואינו יכול לתת ללוה כסף תמורת הבגד וליהנות מהבגד, כדי שלא יאמרו

• חידוד א' •

מהגאון רבי אהרן זאב חשין שליט"א מח"ס "חזקת אהרן" ומחשובי הרבנים באשדוד

איזה דינים ומושגים משותפים מצינו בין חנוכה לפסח?

תשובה: א. המושג של מהדרין מן המהדרין - מצינו גם בחנוכה לענין הדלקת נ"ח (שבת דף כ"א, שו"ע סימן תרע"א ס"ב) דביום ראשון מדליק א' ובשאר הימים מוסיף והולך, וגם בפסח לענין שמירת החיטים למצות מצוה בליל הסדר משעת קצירה (כ"כ השערי תשובה סימן תנ"ג סק"ח בשם הנודע ביהודה). ב. הדין של מוכר כסותו - מצינו גם בחנוכה, דמי שאין לו נ"ח מוכר כסותו כדי לקנות נר אחד לכל לילה (שו"ע סימן תרע"א ס"א ובמשנ"ב שם), וגם בפסח, דמי שאין לו יין לד' כוסות מוכר כסותו כדי לקנות יין לד' כוסות (פסחים דף צ"ט; וברשב"ם שם, שו"ע סימן תע"ב סעיף י"ג). ג. הדין של פרסומי ניסא בבית הכנסת ובבית - מצינו גם בחנוכה, שמדליקין בבית הכנסת, ואח"כ מדליקין גם בבית, כיון שצריך לפרסם הנס גם לרבים

נעשה ונשמע

מהנעשה ונשמע במכון פלאי התורה

בכוונה, או כשרוצים תוכנית מרתקת בהלכות ברכות. להזמנת תוכנית/הרצאות לט"ו בשבט עם אפשרות למסירה גם "דרך הטלפון", ניתן לפנות לר' חיים - 0583275596

הכשרים בעולם, ואיך יתכן באמת שיש ענין לאכול כל המאכלים הכשרים בעולם ולא להסתפק במועט, ועוד לחסוך כסף בשביל זה? דברים אלו הם רק טעימה קטנה מתוך אוצר התוכניות וההרצאות לט"ו בשבט הבעל"ט ובכל זמן שרוצים לחזק הענין של ברכות

הידעתם? שיש מאכל מסוים שאם אוכלים אותו בימות החול מברכים עליו, ואם אוכלים אותו בשבת אין מברכים עליו לחלק מפוסקי זמננו. הידעתם? שיש ענין גדול לעשות "קופת חסכון" כדי שנוכל לרכוש ולאכול כל סוגי המאכלים

המשך מ"סיפורי הפלאות"

חדרי התורה ובספרי הראשונים והאחרונים, ונשאל את הרב לפשר הדבר, נתן רבי יוסף

- וכל בכור אדם ב'בני"ך' ת'פ'ד'ה', שזה ר"ת, א"ם ד'ב'ר מ'ה ב'פ'דיון ב'ן נ'הנית י'חשב כ'אילו ת'ענית פ"ד ה'תענית.

חיים קורת רוח בשואלים, ואמר: אכן אין שום מקור בספרים למאמר זה שהסעודה נחשבת לפ"ד תעניות, אבל יש לזה רמז בתורה דכתיב

© כל הזכויות שמורות + אין לסמוך "הלכה למעשה" מהחידות

העלון נכתב ע"י הרה"ג ר' דוד נתנאל שווארץ שליט"א - מח"ס "יד המשפט" ומג"ש בישיב"ג "אהל התורה" - סאסוב ונערך ע"י מכון "פלאי התורה" לשליחת חידות / לתרומות / הערות והארות בעניני הגיליון ניתן לפנות למכון: רחוב רבי יהודה הנשיא 10/19, אשדוד | טלפון - 052-7156-981 | פקס - 153-8855-6981 | מייל - dn0527156981@gmail.com

להזמנת הרצאות / תוכניות / מצגות - ניתן לפנות לארגון להתעדן - 052-7160-528 או 053-3131-864

ניתן לשמוע מחדר שיעורים מרתקים מהרב שווארץ שליט"א, בש"ס ובהלכה, כפרה"ש והמועדים, ובענינים שונים, בקו ישיר ומיוחד ב"קול הלשון" - 073-29-512-25